

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ГОДИНА 1

БЕОГРАД 1932 ГОДИНЕ

КЊИГА 1

VIII РЕДОВНИ САСТАНАК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ДРЖАН 12 ФЕБРУАРА 1932 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ

ПРЕТСЕДАВАЛИ :

ПОТПРЕТСЕДНИК

КАРЛО КОВАЧЕВИЋ

ПРЕТСЕДНИК

Д-р КОСТА КУМАНУДИ

СЕКРЕТАР

АНТЕ КОВАЧ

ПРИСУТНИ СВИ Г.Г. МИНИСТРИ, СЕМ МИНИСТРА ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА И МИНИСТРА
ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ.

Почетак у 9.30 часова пре подне

САДРЖАЈ :

Пре дневног реда: 1. Читање записника претходног састанка.

2. Саопштења одборских извештаја.

3. Отсуства народних посланика.

4. Оставке г. г. народних посланика на положај председника општине.

5. Молбе и жалбе из народа.

6. Разна акта.

7. Кратка питања.

Дневни ред: 1. Наставак претреса извештаја Одбора за проучавање законских предлога о Привредном већу.

Говорници: Милутић Пешић, Михаило Јевтић, д-р Буру Шурмић, Александар Додић, Стјепан Максимовић, Милош Драговић, Д-р Анђелиновић, Тодор Тошић, Сима Марјанац, Министар трговине и индустрије Д-р Алберт Крамер и новинар Вељко Аврамовић.

Председник Др. Коста Кумануди: Отварам VIII редовни састанак Народне скупштине. Изволите чути записник претходног састанка.

Секретар Анте Ковач чита записник VII редовног састанка Народне скупштине.

Председник Др. Коста Кумануди: Има ли ко од госпoде народних посланика какву примебу на записник? (Нема). Пошто примедба нема, оглашујем да је записник примљен. — Прелазимо на саопштења. Изволите чути одборске извештаје.

Секретар Анте Ковач саопштава: Имултетни одбор подноси Скупштини на решење свој извештај

донет на седници од 10 фебруара тек. год. о захтевима Г. Министра правде за продужење кривичног поступка против народних посланика г.г. Душана Живојиновића, др. Живана Лукића и др. Анте Кунтарића; — Верификациони одбор подноси Скупштини на решење свој извештај о мандату др. Ђорђа Бранковића за срез Оточац.

Председник Др. Коста Кумануди: Ови извештаји ће се штампати и раздати г.г. народним посланицима и ставити на дневни ред, кад то Народна скупштина буде одлучила. Изволите чути отсуства г.г. народних посланика.

Секретар Анте Ковач саопштава: Мустафа Мулалић, народни посланик, моли за отсуство од 12 до 15 фебруара ради прославе Бајрамских празника; Др. Фрањо Господетић, народни посланик, моли за отсуство од 16 до 24 фебруара ради неодложних домаћих послова; Јово Батинић, народни посланик, извештава да због прекида саобраћаја не може на време доћи на скупштинске седнице.

Председник Др. Коста Кумануди: Одобрава ли Народна скупштина тражена отсуства? (Одобрава). Оглашујем да су тражена отсуства одобрена. Изволите чути оставке г.г. народних посланика на положај председника општине.

Секретар Анте Ковач саопштава: Јово Принцип, народни посланик, извештава да је поднео оставку на положај председника општине и да задржава посланички мандат; Симо Марјанац, народни

посланик, извештава да је поднео оставку на положај претседника општине и да задржава посланички мандат.

Претседник Др. Коста Кумануди: Ове оставке примају се на знање. — Изволите чути молбе и жалбе.

Секретар Анте Ковач саопштава: Цафут Матеуш, војни инвалид жали се на решење инвалидског суда Дравске дивизијске области; Андра С. Тодоровић пензионер моли за признање година службе; Владимир Шурдиловић трговац из Ниша моли да му се изврши замена старе емисије поштанских марака; Сава Ј. Мемедовић, судија у пензији моли да се преведе за пензију по закону од 1923 године; Петар Спасић из Кладова, моли да му се досуди инвалидска потпора; Др. Драгиша М. Глишић, писар Министарства иностраних послова, моли за признање година службе; Општина каменичка у Срезу жичком, моли за дејство да јој Министарство шума и рудника исплати дужни општински прирез на државне шуме „Гоч“ и „Столове“ за 1929 и 1930 и 1931 годину; Љубица Јосимовић, удова моли за помоћ; Јанко Дражић, бив. жандармеријски наредник жали се због отпуштања из службе; Буро Остојић из Грачаца, моли за исплату пензије; Владимир Вељковски професор из Скопља моли за признање године службе; Светислав Апостоловић гословођа железничке радионице у Скопљу, жали се на решење Министра саобраћаја и пресуде Државног савета; Јулка Кишпогачин, удова из Осјека, моли за пензију; Гојко Станимировић моли да му се исплати отштета за одлежану робију као невин; Добросав Адамовић из Венчана, моли за дејство да му се изврши наплата судских трошкова.

Претседник Д-р Коста Кумануди: Прочитане молбе и жалбе биће упућене Одбору за молбе и жалбе. Изволите чути разна акта.

Секретар Анте Ковач саопштава: Општина прибојска подноси своју претставку о укидању тач. 2 § 16 у предлогу Финансијског закона за 1932 годину; и 1933; Средишни уред за осигурање радника у Загребу подноси своју претставку о уношењу у Финансијски закон за 1932-33 годину потребних одредаба за осигурање радника; Степан Сркул градоначелник града Загреба, претседник Коморе за трговину, обрт и индустрију тражи да се не укида технички факултет у Загребу.

Претседник Др. Коста Кумануди: Ова последња претставка упућује се Финансијском одбору. Прелазимо на кратка питања. Народни посланик г. Мита Димитријевић упутио је Министру шума питање о поступку ресавских рудника Николе Јоцића и сина. Има реч Министар шума и рудника да на то питање одговори.

Министар шума и рудника др. Сташко Шибеник: Господо народни посланици, народни посланик г. Мита Димитријевић упутио је на мене следеће питање: „Последњих дана избили су у јавности узбудљиви гласови о злоупотребама, које су сопственици рудника „Ресава“ Никола Б. Јоцић и Син починили према рударским радницима запосленим у њиховом предузећу. Ове злоупотребе, које трају већ 4 месеца, разноврсног су карактера.

Позитивно је утврђено:

1) да је предузеће издавало некакве своје бонове и тиме је уместо државног новца, исплаћивало зараде радницима.

ад 1) како ови бонови имају вредност само на руднику, т.ј. „продавници ресавских рудника Ни-

коле Б. Јоцића и Син — то је неколико стотина радника било принуђено, на своју велику штету, задуживати се меницама на подлози тих бонова или давати их много испод назначене вредности, како би добили до државног новца и ради шиљања издржавања и новчане потпоре својим породицама које се не налазе на руднику већ неке врло дакело (у Босни, Словенији и т.д.)

Овакој исплати радничких зарада боновима противи се пропис члана 99 рударског закона, који бонове не сматра законим платажним средством.

2) да су радницима, којим је рад био отказан и који су посао напустили, биле исплаћиване зараде до једне половине признаницама с роком плаћања од 50 дана.

ад 2) радници су ове признанице такође давали испод означене вредности, да би се с државним новцем могли враћати својим домовима и тиме су радницима биле проузроковане немале штете.

Међутим члан 99 Рударског закона и овде јасно прописује да се радницима, који напуштају посао, зараде имају одмах обрачунати и исплатити.

3) да је исплата радничких зарада тим самовласно емитованим боновима изазвала на руднику велико незадовољство и узбуђење међу радницима, из чега се изродио и крвав сукоб између жандарма и радника, у коме је сукобу на месту погинуо радник Лазар Васић из Трипање код Свилајнца, који је иза себе оставио жену и двоје мале деце.

4) Да се место на којем је убијен рударски радник Лазар Васић налази 50 до 60 метара од прозивнице рударске канцеларије.

5) Да је на убијенога Лазара Васића из непосредне близине испаливши два метка, пуцао жандармеријски поднаредник Пајевић, командир Стењевачке жандармериске станице.

Г. народни посланик Мита Димитријевић на темељу тога пита:

1) Да ли све ове злоупотребе заиста постоје;

2) да ли не сматра потребним установити једну комисију с претставницима Министарства надлежних и стручних компетенција, као и једног претставника Радничке коморе, ради једне озбиљне анкете и извиђаја свих наведених злоупотреба и крвавог догађаја на руднику „Ресава“ што би све јако успокојавајуће деловало на јавност и показало према радницима искрену бригу и заштиту;

3) да ли и којом казном сопственици ресавских рудника морају бити кривично кажњени и јесу ли кажњени и како.

4) да ли је на лицу места поведена кривична истрага противу виновника убиства рударског радника Лазара Васића, и да ли ће се породици погинулог радника обезбедити нека накнада и издржавање.

На ово питање част ми је одговорити следеће:

Прво, комисија Министарства шума и рудника, која се састојала од два стручна лица и од нарочитог комесара, који је на лицу места испитао све ове догађаје, установила је следеће: Повластичар Б. Јоцић и Син доиста су исплаћивали, у поманкању готовог новца, раднике са боновима и то до 1 децембра прошле године једанпут у целом износу што су исплатили до 1 децембра са 30% готовим новцем. Од првог децембра исплаћивали су раднике по прилици око 50% у боновима а 50% у готовом новцу. Установљено је и то, да су се исплате на тај начин извршиле и према оним радницима, који су ради отказа били отпуштени из посла. Установљено је

и то, да су ови бонови у пуној вредности зарачунавани у свима радњама повластичара Б. Јоцића и сина. Установљено је и то, да су донета ови радници, кад су требали новац за исплате изван подручја тога рудника, штетовали, јер су добијали готов новац на темељу меничног зајма, који је био покривен овим боновима. Констатовано је и то, да је избило ради тога незадовољство у томе руднику, али не међу професионалним радницима него међу домаћим радницима, којих је било отпуштено неких 300, услед редукције посла.

На друго питање част ми је одговорити следеће: И ако су комисија Министарства шума и руда и специјални комесар установили све ово, што сам ја мало пре казао, а једнако установила и комисија Министарства унутрашњих дела, ипак на захтев Радничке коморе, изјавио сам се спремним, да се образује једна анкета од изасланика Министарства шума и руда, Министарства унутрашњих дела, Министарства социјалне политике са претставницима Радничке коморе и у томе правцу повео сам иницијативу нарочито под увјетом, ако сва та три интересована Министарства на то пристају. Међутим, добио сам одговор од Министарства унутрашњих дела да оно на овакву анкету не пристаје, и ради тога обавестио сам о томе Радничку комору и Министарство социјалне политике и препустио њима иницијативу за састав анкете.

На треће питање част ми је одговорити следеће: Ово што сам споменуо под бројем 1 донета се противи прописима чл. 99 рударског закона, јер се нарочито каже, да се исплате имају вршити у готову особито код оних радника, који би напустили посао у лед отказа било с једне било с друге стране. И услед тога моје Министарство издало је решење од 21 јануара 1932 године под бр. 515, којим је казнила ове повластичаре са највећом казном што за овакве кривице прописује рударски закон, што је наредило да се исплате на овај начин не смеју у будуће више да врше, што је одредило да се имају ови бонови повући сви из оптицаја и платити у готову и што је запретило законским последицама у случају да се ово опет понови, а те последице, ако се то понови у три пута, јесу, да му се одузме концесија. Осим тога по моме нарочитом комесару од ових бонова којих је издато у укупном износу за 1,350.000 повучено је и плаћено у готову од стране повластичара износ од 1,080.000. Осим тога на лицу места исплаћено је 132.000 а повучено је у моје Министарство и налази се сада још само 70.000 неисплаћено, јер се то расуло мало на даље, па је издат проглас да се до 25 ов. месеца имају сви ти бонови исплатити и сви који те бонове поседују да се имају пријавити каси тога предузећа.

Осим тога испитано је да ли су предузећа, односно да ли су пословнице или радње овога предузећа издавале животне намирнице по примерним ценама, па се утврдило, колико је до сада могуће то утврдити, да су се просечне зараде у тим радњама кретале између 15—25^о, према ценама које вреде овде у Београду.

На 3 и 4-питање част ми је одговорити да ствар хоће ли сви ти бити кривично кажњени и прогоњени и како ће бити кривично кажњени, не спада у подручје компетенције мога Министарства, али колико сам обавештен од Министарства унутрашњих послова проведено је истражење и ствар предата редовним кривичним судовима. Колико ће бити осуђени

и колико ће бити обезбеђене обитељи ствар је кривичних и грађанских судова.

Ја молим народног посланика г. Миту Димитријевића да овај мој одговор прими к знању. (Пљесак).

Прејседник Др. Коста Кумануди: Реч има г. Мита Димитријевић да изјави је ли задовољан одговором Г. Министра.

Мита Димитријевић: Изјављујем, господо народни посланици, да сам врло задовољан овако испрпно проведеним извиђајем од стране Г. Министра шума и рудника. Ово ће, уверен сам, веома добро деловати на радничке масе, нарочито у овоме времену када немамо слободне штампе. Додајем још и ово: да ће све оно што буду утврдиле власти и судови бити овако исто тачно, као што је све тачно што је г. Министар шума и рудника овде пред нама изјавио.

Једно је питање које се може овде поставити. Г. Министар шума и рудника рекао је да су повластичари кажњени највећом казном, т.ј. највећом казном коју предвиђа Рударски закон. Та највећа казна, господо, је 300 динара. Према томе, заиста г. Министар шума и рудника није могао применити већу казну него што у закону постоји. С тога се намеће потреба да један закон који је стар, мислим преко 25 година, издржи једну малу ревизију, бар са обзиром на овакве ствари.

Драго ми је, што је Господин Министар шума и рудника узео иницијативу и по питању другом, то јест, да ли се сматра потребним установа једне комисије са претставницима појединих надлежних Министарстава и стручних компетенција, као и једним претставником Радничке коморе, ради озбиљне анкете и извиђања ових злоупотреба. Не сумњам, да ће Министарство унутрашњих послова и Министарство социјалне политике спровести исто тако савесну анкету, али с обзиром на ефекат, с обзиром на деловање радничких маса, ја остајем при моме мишљењу, да би ипак потребно било, да у тој комисији буде и један члан Радничке коморе, који ужива поверење и наше Владе и радништва. Онда би та анкета добила јачи ефекат, што је у овом времену увек потребно.

Завршујем да сам врло задовољан са одговором Господина Министра шума и рудника. (Аплауз).

Прејседник Др. Коста Кумануди: Прелазимо на прву тачку дневног реда: Наставак претреса извештаја Одбора за проучавање законског предлога о Привредном већу. Има реч госп. Милутин Пешић.

Милутин Пешић: Господо народни посланици, као што је познато, пред нама је закон о установљењу Привредног већа који треба да донесемо. Ја ћу овде изнети своје мишљење о томе, како ја гледам на лечење привредне кризе, на рад и успех тога будућег Привредног већа.

Пратећи рад Краљевске владе и Народне скупштине за неколико дана, ја сам увидео да Краљевска влада и сви ти у овоме дому напрегли сте све своје силе, вољу и знање, да се отклони љута змија отровница, која се чврсто омотала око срца и душе наших привредника, а која се зове криза. Не само ја него и сви земљорадници, захвални смо Краљевској влади, што је Влада за неколико дана скупштинског рада свршила два веома корисна закона по нашу привреду, специјално по пољопривреднике и што доноси такође брзо један веома

корисан закон о установи Привредног већа за лечење привредне кризе.

Господо народни посланици, сви ви знате да је наша земља сељачка и да у првом реду лечење кризе лежи у томе да прво излечимо пољопривредну кризу, јер као што знате, ми имамо 85,0% сељачког живља, и ако сељаку не буде добро и ако сељак грда без руха и круха, није добро ни занатлији, трговцу, ни индустријалцу, а преко тога није добро ни целој земљи. Ја сам слушао господу предговорнике о њиховом мишљењу о установи тога Привредног већа и ја сам закључио, наравно ако то није погрешно, да господи мисле, да ту треба да уђу само стручњаци и само стручњаци.

Један уважени пријатељ, један угледни члан из овога парламента, и један господин који је заузимао лепа и завидна места говорио је одлично, али сам га разумео, из оне његове изјаве, да треба заступати то становиште, да у то будуће Привредно веће не уђу људи из сталешких класа, другим речима, ја сам га разумео, да ту није потребно да уђе сељак и земљорадник, јер земљорадници немају способне заступнике и претставнике те онда сељаци не би требали ту да буду. (Гласови: Није то казао). Није тачна и прецизна изјава, али сам га ја тако разумео.

Ви, господо, врло добро знате да од дана ослобођења на овамо ми некако много патимо од стручњака. Чим дође са стране, а има наочаре, а опрстите ви господо који носите лепе наочаре, одмах се пронесе глас: ево га стручњак, дај га овамо! И стручњаци, стручњаци на све стране стручњаци, а видите да поред тих стручњака пољопривредних, пољопривреда нам је опет на најнижем нивоу; и поред наших безбројних финансијских стручњака, финансије нам стоје врло рђаво. И ја верујем, када би наш пок. Лаза Пачу устао из гроба и када би видео тушта и тма стручњака, а како нам финансије стоје, пао би још дубље у земљу! Имамо надаље стручњака Министарства социјалне политике за инвалиде. А шта раде инвалиди? Просе! Имамо стручњака шумарских па од рата на овамо шумам одоше! Ми имамо те стручњаке и у свима Министарствима и Господа Министри проводе своју политику у надлежном ресору а у споразуму са тим стручњацима. То би значило, господо, ако не би узели у то Привредно веће људе из народа, да она господи стручњаци из Министарстава или да се тако изразим из кабинета и она господи из бановина, дошли би и променили своје канцеларије и било би исто стање. Дакле, била би теорија, теорија, теорија, а од тих теорија не бисмо имали ништа. По моме мишљењу не би било никакве користи од тога Привредног већа ако се не узме из сваке бановине по два професионална сељака и разумесе из унутрашњости по један трговац, по један индустријалац и по један радник. Господо, ви знате да теорија у привреди апсолутно ништа не вреди. Теорија у привреди то је само основ за даљи рад. Теорија у привреди је исто као када би какав господин лекар-хирург, на основу онога знања што је негде теориски научио из књига, хтео да изврши какву операцију некоме болеснику. Према томе не може бити користи од тога Привредног већа у будуће, ако у то Привредно веће не уђу људи из народа, људи који ће хтети и умети, ако ништа више, а оно да искрено и отворено покажу господи шта нас и где боли на овоме државном телу, и како да се та бо-

лест најбоље и најлакше излечи. Према томе, господо, ја сам за то да у то Привредно веће уђу по два сељака, то значи њих осамнаест, по један трговац и по један индустријалац из сваке бановине, што би значило свега четрдесет и пет.

Ресто су неки петнаест стручњака из разних професија и занимања. (Један глас: Треба ли и попови да уђу.) Ја не бих имао ништа противу тога, само бих молио попове, наше другове из Парламента, да урауме своје другове из унутрашњости који нису умерени у наплати својих дажбина. (Бурањ пљесак).

Господо, потребно је да дођу људи из народа у то Привредно веће још и ради тога, што имамо горког искуства са досадашњим разним управним одборима у појединим надлежностима који стално говоре: теорија, теорија, и најзад се све сведе на то да приме дневнице као чланови Управног одбора, и онда шлус. Примера ради наводим за одбрану свога мишљења: У Управном одбору Управе монопола седе људи који су већином пензионери, који решавају судбину о дувану, а кад би их извели на њиву, они не би знали да разликују шта је дуван, а шта је буријан. И ти људи, господо, решавају судбину о једној тако важној културној биљци, од које види користи и наш сељак и наша држава. Наводим још један пример: До пре кратког времена, до пре годину дана, сви ти чланови Управе монопола, и сви њени стручњаци сматрали су и трдили преко својих књига и пропагирали су да је код србијанског дувана врло лишће за најбоље и класирали су тај дуван србијански као најбољи, као прве класе, а сад су дошли неки нови стручњаци, који доказују да је то лишће најгоре, да је дуван шесте класе. Па питам вас, господо, ко је од њих сада у праву: да ли они стручњаци који су били у Управи монопола преко 50 година, или ови садањи тазе стручњаци? (Гласови: Ови тазе!) Зато што су тазе, зато нам овако добро и иде! Не можемо ми господо, и не смемо да чекамо само на рад тога Привредног већа. Из наших разговора, ја сам добио утисак да многа господи очекују од тога Привредног већа да ће оно бити спас за целу земљу, да ће излечити све недаће у нашој држави. Али, господо, ја сматрам да од тога Привредног већа неће бити никакве користи ако и ми сами озбиљно и искрено не прионемо на посао. У првом реду ми морамо умолити надлежне господу Министре, да отпочну са озбиљном штедњом: штедња у држави, штедња у бановини, штедња у општини. Штедњу у селу, господо, не треба ни да заводимо зато што је ту штедњу увела у селу економска криза, те сељак нема за шта да купи ни соли, ни опанке, него људи из села беже у варош да тамо траже службе. Из тога господо, излази јасно то, да ми морамо, нека нам опросте господо, озбиљно да отпочнемо са редукцијом чиновника. Ми знамо да је после рата била велика потреба у чиновницима, те су постављени за чиновнике и људи, који нису имали квалификације. Сад их међутим имамо сувише, па је с тога потребно да се они са мањим квалификацијама уклоне. У првом реду треба уклонити женске са мањим моралним и школским квалификацијама и тим начином их натерамо да оду у дом да тамо буду добре домаћице, добре куварице и добре мајке. (Аплауз). (Ристо Јокић упада у реч) Господине Ристо, ти си јуче казао неколико духовитих реченица, нека ти је то доста. Ми нисмо дошли овде само

тебе да слушамо, тебе у тој твојој демагошкој ношњи. (Буран аплауз).

Господо, ми у државним надлештвима имамо врло много чиновника. Мени је један виши чиновник казао, да има 105 чиновника, од њих 10 има болесних и нису на дужности, могао би, казао ми је, да уклони још 10, па да посао опет иде онако исто добро, а то значи једну петину мање.

Е на право је и ред је, кад треба да патимо, да свипатимо. Ми нећемо имати никакве користи од Привредног већа ако се овоме злу не стане на пут. Има једна болест која је наступила код нашег народа: У најбољој намери Влада је донела Закон о трошарини на вино и ракију, мислећи, да правилно расподели сва оптерећења на народ. Господо, верујте да од тога закона нема никакве користи, односно има веома мале користи држава, а ресто, господо, имају користи само она зелена војска, која се зове финансијска контрола. (Пљескање). Док није установљена финансијска контрола ми смо, господо, продавали по 6—8 и 10 динара литар шљивовице. Данас продајемо по 1,50 до 2 динара. Међутим, држава има мале користи. Зашто? Зато што смо ми, по несрећи, ми пређашњи политичари, ишли по мало и мољакали и постављали за финансијске приправнике све оне људе који су сеоски ладолежи, који нису хтели да раде. (Пљескање). Дакле, господо, кривица је и до нас политичких људи који смо раније управљали, а не само до Владе, и не само да се увек каже крива је Влада, крива је Влада итд. Али, господо, у 12 часу приносимо послу да лечимо то зло. Ја сам господо, неки дан у хотелу прве класе видео 8 финансијских приправника који уживају како се само уживати може. Мени су винарски трговци причали да овако бива: Дође финанси код њега и узме за рачун државе десети део, а 50% задржи за себе, док 40% остане за рачун трговца. Господо, ово не бих говорио, да тај апарат тих финансијских контролора није укочно посао, администрацију, трговину и целокупну привреду.

Наш народ, народ из мога краја, господо, радо и отворено каже: Скидајте нам ову злу зелену војску, пристајемо да плаћамо порезу и више по хектару само да је се отарасимо.

Исто тако, господо, житни закон такође никакве користи није нам донео. Данашња Влада је у најбољој намери донела тај закон. Ми сви видимо да је ова Влада оштре руке, видимо да је ова Влада очистила корупцију, али на жалост у том привилегованом друштву још увек се појављује код појединих чланова корупција, као и код појединих наших сопственика млинова. (Бурно пљескање). То привилеговано друштво, част изузетцима, али кажем да су тамо сви они банкрот трговци ушли и наметнули су сами себи високе плате. То привилеговано друштво није се одужило и није дало онај успех који је држава од њега очекивала. Кажу ми млињари баш у Крушевцу где дионичарско друштво има свој сопствени млин и где мора да води књигу, кажу ми, господише, ево млин смо затворили. Наш млин има дневно 5 вагона капацитета, што значи да може да самеле дневно 5 вагона брашна. Лиферовали смо за Далмацију и Херцеговину наше брашно, све док није ступио тај закон, а сада не радимо. Зашто? Зато што остали млињари не воде своје књиге. Ради тога они имају рачуна да дају јевтиније брашно, јер од сваког вагона тога жита треба да се да 7.000 динара. И шта бива? Иде једна комисија која

изврши преглед и на крају: и вуци су сити, и овце на броју!

Ја, господо, задржавам себи право да у буџетској дебати изнесем данашње тешко стање у свима гранама наше привреде и у финансијама, а за сада морам да истакнем једну моју опаску; која је у томе, да су пређашња господа Министри финансија, још из ранијих парламената, када се решавало питање финансијских извора, заборавили један веома јак и један веома дубок финансијски извор, чак су га затрпали и цементирали, да се у будуће уопште не може више ни да види, а тај је у томе, што су; господо, послератни милионери и богаташи сазидали силне палате и по Београду и по свима варошима у унутрашњости и сада, по неком тамо њиховом нахођењу налазе, да је право да за 20—30 година не плаћају држави никакву порезу! Док наш физички радник и земљорадник, који најтеже зарађују морају да плаћају држави порезу, зар ова господа за силне кирије од тих зграда да не плаћају ни 5 пара држави. (Одобравање и пљесак). Ето, господо, резом на те зграде, приходима од њих, може да се уклони и да се укине закон о трошарини, затим може да се изврши редукција једног дела чиновничтва, па редукција њихових плата, нарочито код виших чиновника, који примају по две и три плате и разне дијурне, и ето олакшања!

Ја сам, господо, право да вам кажем, један од оних Србијанаца који неће много да ласка и поштењено кажем, моје је уверење да ми данас имамо Владу људи, који желе добра овој земљи и који у Влади раде за добро ове земље, па вас зато позивам, а и ја изјављујем у своје име, да сви гласамо за овај предлог закона и у начелу и у појединостима, да будемо сложни, јер то наши бирачи жељно очекују, иначе је тешко отићи кући и ја не могу да одем, јер сви хоће данас у пандуре, зато што другог излаза немају. Изјављујем да ћу гласати за овај законски предлог у начелу и у појединостима.

Председник Др. Коста Кумануди: Има реч г. Михаило Јевтић.

Михајло Јевтић: Господо народни посланици, пре но што би говорио о самој ствари, која нас данас занима, сматрам за дужност да учиним једну ограду против изјаве господи а известиоца одборске већине.

У јучерашњем свом експозеу господи известилац је поред осталог изјавио, да је сваки онај велики и тежак грешник, који би гласао против предложеног пројекта одборске већине. (Известилац Аврамовић: Нисам тако казао). Господо, оваква искључивост од стране господина известиоца била је потпуно депласирана на овоме месту. Господо, сви народни посланици имају за дужност да раде, да гласају по најбољем знању и уверењу, а оваква изјава господина известиоца доводи их у неприлику: или да се огреше о своју заклетву, коју су дали овде, или да буду анатемисани од господина известиоца.

Ја својим ушима ћу више веровати него стенографским белешкама, а уосталом ту има још народних посланика који су то чули.

Господи известилац је заборавио да он има на овоме месту овлашћење да прими сваку коректуру предложеног пројекта, а оваквом својом изјавом он онемогућава сваки компромис, ма како потребан био. Таква појава не треба више да се понавља на овоме месту.

Што се тиче предложеног пројекта, ја по своме

уверењу имам нарочите мотиве, јер те мотиве нисам чуо ни од Г. Министра трговине и индустрије, ни од г. известноца. Потреба за установу Привредног већа лежи у недостатку саме Народне скупштине. Народна скупштина нема довољно стручних људи и специјалиста. Она то не може ни имати по својој структури. Парламентаризам уопште тражи од Народне скупштине, од народних посланика не да буду специјалисте, него енциклопедисте. Због тога недостатка потреба овакве једне установе неминовна је. Камо среће да је она код нас раније умотрена и раније створена. Из самога извештаја референата чули сте да такве установе већ има створене у поратно доба, има таквих установа створених у Чехословачкој, Француској и другим земљама, и кад је било говора о томе да се код нас таква установа створи, моје је дубоко уверење да би многе тешкоће биле уклоњене или ублажене. Народној скупштини потребна је једна таква установа реформативног карактера. То није рђаво, то је баш једна добра страна да таквих стручњака нема, јер с обзиром на природу самих тих људи стручњака, специјалиста, они не би били способни за какав конструктиван и позитиван рад. Сви ми који смо имали прилике да посматрамо рад тих стручњака, специјалиста, имамо уверење да ти људи не могу да долазе до компромисне одлуке. И сваки, који је био у прилици да слуша два стручњака исте струке, само ако се они не слажу, могао је доћи до уверења да они никако не могу доћи ни до каквог компромиса, и можете замислити, господо народни посланици, каква би изгледала Скупштина, кад би се она састојала из таквих стручњака, који једни другима никакву компетенцију не признају. Да таква Скупштина не би дала жељене резултате, изгледа ми да има и потврде и у самом овом пројекту Привреднога већа. Од Привреднога већа, законодавац не тражи одлуке, не тражи решења, не тражи резолуције, јер зна да их не би могао ни добити, него тражи само мишљења. Та мишљења потребна су одговорним факторима, Скупштини и Сенату да би на основу тих стручних мишљења могли донети своју законодавну одлуку.

Ето то су чињенице, које мислим да су мотиви за стварање једне овакве институције. Кад са те основе пођемо, онда се у мојим очима јавља то питање састава тог Привредног већа.

Јер од састава те институције зависи и резултат какав ће она дати. Ако се буде имало среће, да се у томе већу прикупе људи што бољи и да се у томе Већу прикупе људи што спремнији, то ће Веће несумњиво дати позитивних резултата, иначе свако друго Веће дало би резултате слабије, а евентуално чак и негативне. Начин на који би ово Веће било образовано, није онај предложен од стране Одборске већине, него онај који је предложила одборска мањина, или онаква једна комбинација предлога мањине са предлогом г. Ристе Ђокића. Бојазан, да ће ти делегати, које ће корпорације делегирати у то Привредно веће, бити под утицајем корпорација које су их делегирале, и да ће у Привредном већу своје интересе заступати, ја мислим да је неоправдано. Мислим, да је неоправдано зато, јер нема човека који није под извесним утицајем. Али, баш ти људи и кад би давали Скупштини такво мишљење и били под утицајем тих организација, и такво мишљење Скупштини би добро дошло и могло би јој користити, јер би Скупштина могла да из таквог мишљења одбаци оно што је субјективно и

што је дато под утицајем те организације, а примити оно што је стварно. Нема се бојазни, господо, ни од тога ако би та мишљења била екстравагантна, ако би та мишљења била крајње левицарска, јер ништа не обавезује Народну скупштину да такво једно мишљење мора и да прими, јер се свако такво мишљење може одбити, јер оно није обавезно. Међутим, насупрот томе постоје тешкоће, Г. Министра трговине, или ако хоћете и целе Владе, да у то Веће скупе и проберу најбоље људе. Земља је наша велика, привредних радника има много, и што је најглавније растурени су по целој земљи и многи од њих нису познати ни Влади ни широј јавности. За њих не знају ни Влада ни шира јавност, но њихове организације и њихова најближа околнина. У таквој прилици Влади је тешко да учини најретнији избор тих људи, и зато сам ја мишљења да треба усложити мишљење мањине. Са ових разлога, господо, ја ћу гласати за предложени пројекат, а код члана 8 гласаћу за предлог Одборске мањине.

Председник Др. Коста Кумануди: Има реч г. Др. Шурмин.

Др. Буру Шурмин: Господо народни посланици, после разлагања мога предговорника није тешко осврнути се на то питање, да ли је у данашњим приликама оснивање Привредног савета потребно или није. Ја мислим да је мој предговорник разложно такве разлоге који морају и оне невернике у повољан резултат Привредног већа разоружати. Допустите да ја, као један од оних који већ 10 година имам прилике да разматрам последице тога што нисмо имали Привредног већа, кажем своје мишљење, и да вам додам можда нових аргумената, скроз привредних, скроз националних, који ће вас уверити да ово Привредно веће треба што пре да изиђе на свет основано на закону. Господо, мени је познат један акт из 1931 год. који је скроз привредне природе и који удара тако нагло нашу привреду да се морамо зауставити и питати како се могло до таквог закључка да дође.

Господо, ви сте чули овде више говорника, који су истицали, како поједини картели треба да се уклањају и како картели треба да се прилагоде, акомодирају нашем привредном стању. Једна од јакних привредних грана код нас је производња шећерне репе. Ако онај акт, који сам споменуо, од 31 децембра 1931 године добије своју снагу, онда наши произвођачи шећерне репе имају да траже нову врсту привреде, нову врсту биљке, коју ће, место шећерне репе, произвађати. Није доста да данас, према приликама, фабрике шећера зарађују огромне суме, а да онај наш привредник, на коме ми ослањамо егзистенцију своје државе, полагао бива потискиван и полагао бива елимиран. Ако помислите на цене шећера или на чисту добит по килограму шећера наших фабрика, онда видите како огромно сакупљени капитал остављају полагао нашу земљу, а ми морамо да јадикujemo. То има по ономе акту да се настави. Моје је уверење, да до таквог акта не би дошло, кад бисмо имали једну овакву организацију или можда у другој форми, како се сада замисља установа Привредног већа, јер би онај Министар, онај члан Владе и сама Влада морала ипак признати све интересенте, а ту су земљорадник, фабрикант и трговац, да чују како те ствари стоје. Онда не би могло доћи до тога, да ми напуштамо своју добит и да пропуштамо другима. То, господо, није малена добит, то је огромна добит, која би

остала у нашој земљи, да смо ми имали до сада овакав саветодавни одбор.

Ја, господе, идем даље. Познавајући развој наше државе од првог дана њезина постанка, допустите ми да кажем, да су битни политички разлози, да је у Видовдански Устав ушла одредба да се има основати Привредни савет. Кад би тај Савет био приведен у живот, не верујем да би дошло до 1928 године.

Ми се налазимо у тешким приликама. Нећу да говорим о кризи, то је толико истицано, до сада, али се налазимо у приликама, које су изазвале свагда помишљање на стварање Привредног већа. 1920 године настала је готово мала револуција међу привредницима. Само пољопривредник, сељак, био је задовољан; цене су биле велике, он је само гледао шта се на другим местима догађа, и у томе моменту, кад су начале уредбе једна за другом, како се сети који референт или како је коме Министру пало на памет, у томе времену била је издата и уредба о оснивању Привредног савета.

Но та уредба тадашњег времена, из политичких разлога, није имала ону снагу, није била цењена као закон, већ је са првом сменом Министра, а тих смена је онда било много, нестало и те уредбе и на њу се даље није нико обзирао. Господе, та уредба била је донесена да удари на оне по свом гласу добро познате извознице. И онда је Видовдански Устав донео једну одредбу, и то према немачком Вајмарском уставу, да се и код нас има да установи Привредни савет. Сви су се, господе, радовали да ће у том Привредном савету сваки наћи своје место, и да ће њиме бити изравнате све оне опреке, које су се у привреди појављивале и које свагда морају доћи до изражаја. Но за стварање оваквог закона требало је имати и политичке снаге. Али доба од 1921 до 1924 године, било је доба најтежих политичких тежоба, да не кажем шта друго. Не кривим никога, јер су прилике биле такве, и ми смо сви можда више мање били криви, да није дошло и није могло доћи до уређења тога Привредног савета, ма да је то Устав изрично прописивао. Ја ћу вас потсетити на једну годину које је била веома критична, а то је 1924 година. Политичари су са своје стране учинили, да се није могло економски много помоћи, јер је динар био срозан на најниже степеннице, а с друге стране бура и олуја у нашем Народном претставништву имала је највећу снагу у томе времену. И тада се у тим тешким политичким временима, помишљало на оснивање Привредног савета. Допустите ми да вам кажем, да је тада онај политичар, који је можда гледао најпроницљивије и најдубље у радове нашег политичког живота, као председник владе пок. Никола Пашић говорио члановима своје Владе, да нађу излаза из те политичке вртоглавице, да би то могло бити стварањем тога Привредног савета. Ја сам тада био члан те Владе, и био сам позван на израђивање законског предлога о Привредном савету. Ако вас потсетим на политички живот, ако вас потсетим на ону велику невољу, која нас је онда била, када вам споменем и годину 1925, са оним бурама и олујама, са оним обананама, и после свега тога, да је ипак те 1925 године, на позив Владе, читава наша привреда почевши од комунистичких претставника, па до највећих банкара, пристала да на већање за ово Привредно веће пошаље своје изасланике. Мало ће бити кога, господе, који ће знати како је испао тај први састанак те

конференције тога Привредног већа. Он је био такав, да су једни тражили да се створи нов Парламенат. Тада није било оваквог дома, јер није било данашњег Сената. Други су тражили апсолутну независност од управних власти. Трећи су тражили да тај Савет буде по покрајинама. Изгледало је, на први мах, да ће свих 110 људи колико их је тада било, отићи без икаквог резултата. Кад им се образложило без икаквих законских разлога, шта има да значи Привредно веће, сви су се сложили, па и комунистички представник, и пристали, да се са њиховом сарадњом изради законски предлог о Привредном савету. То је био један моменат који је сложио тада све партије, све крајеве, и све привреднике по свима професијама. Међутим, господе, настала је у политичком погледу она лабавост која је довела докле, да су после наступиле и оне политичке промене, они метежи, чији је резултат био 6 јануар 1929 године. Сад после 6 јануара кад смо имали политичке прилике мало сређене, у сасвим новом правцу, дошло је време кад смо могли да унесемо не само у данашњи Устав, него и у Престону Беседу и у Адресу Народне скупштине једногласно ову мисао о увођењу Привредног већа. Господе, наша Краљевска влада схватила је потребу Привредног већа онако, како је може да схвати Влада у овим приликама. Ја сматрам да је Влада схватила наш тежак економски државни живот, и зато је она и похитала да поднесе овај предлог о установљењу Привредног већа. То је господе, оно што мислим да је данас најжитније да се установи.

Привредно веће има што брже да добије своју законску подлогу, да Привредно веће што брже постане онај орган нашег парламента, који ће и наш политички живот да доведе до онаквог излаза како га је желио јуче г. референт, кад је мотивисао стилизацију од одбора већине предложеног § 8. Господе, ја ћу да вас замолим, да видите да код стварања Привредног већа не помажу демагошке изјаве, него помаже здраво и бистро гледање у ситуацију, и у данашњи живот. Не помажу причање и певање, да се подигне само наш сељак, пољопривредник. Моје је мишљење да свима гранама нашег народног живота треба да дамо могућност, да се могу да уклоне све оне тежобе, које су нас стигле, нешто и нашом кривицом, а нешто и самом ситуацијом, која је и у нашој земљи и око нас.

Господе, ја не спадам у оне који се клањају једном сталежу у држави, јер један сталеж без другога не може да успева. Ми треба да радимо сви заједно, и господин као и сељак, да имамо оне интересе читавога народа пред очима. Зато и мислим да је добро што је у овоме броју овако пораздијељено предвиђен број чланова Привредног већа.

Један момент, господе, задржава ме овде. То је да је чланство Привредног већа почасна служба. Ја мислим да су се у предлог онако како је изишао из Одбора увукле неке грешке, и ја бих био слободан, са допуштењем Народне скупштине, да те грешке код специјалних разматрања истакнем. Иначе ова служба не би била почасна, ако би Народна скупштина прихватила да остане текст онакав какав је данас.

Ја сам, господе, држао за потребно да ово споменем, а сада ми допустите да кажем неколико речи ради мога потписивања одвојеног мишљења. Ја сам, господе, стајао на гледишту 1925 године и сада стојим, да у привредним организацијама треба дати

могућности свима члановима нашег друштва, да се сами изјасните. Ја сам, према свима осталима 1925 године, који су захтевали сепаратистичке организације у Привредном савету успео у томе што им је дата прилика да могу да дају своја мишљења директно без Народне скупштине, даље да је одређен дан кад се мора Привредни савет састати. Господо, у овом пројекту који ће постати закон, одређује се 1 октобар за састанак Привредног већа. Да ли је то презуето из мога предлога или не, добро је. Види се, да Влада озбиљно мисли да ради са тим Саветом, да Влада не жели да тај Савет игнорише и да има само једну етикету, која би служила само зато да покрива извесна дела и извесне радове Владе. Врло је похвално што је одређен рок кад се мора састати Привредно веће и ја мислим да то морамо сви одобрити. Исто тако је веома добра установа која је ушла у овај пројекат да и мањина Привредног савета — ма да се ту не може говорити о партијама и неће се говорити — може да подноси мишљења и Влади и Народној скупштини. То су две установе које гарантују, бар ја тако сматрам, озбиљан рад овог Привредног већа, рад који ће донети опште користи.

Имајући то на памети, мени се није радило о томе, дали ће Привредно веће имати својих 60 чланова. Мени је број сасвим споредан. Ја сам имао потпуно уверење да ће делегирани већници, чланови Привредног савета имати јаче гаранције за свој самосталан рад него људи постављени, ако их бира Краљевска влада. Пошто немамо стенографских белешака и не долазимо до њих, и не знам да ли су оне штампане, допустите да се послужим новинама, и речима референта већине тога одбора, па да онда изведем закључак. Имам овде пред собом један наш дневник, који каже да је господин референт јуче казао: „да је наша прва дужност да законом одредимо установе и отклонимо племенско обележје сепаратистичких назива. Све док се то не учини, сваки покушај је дејласиран. Тражити систем делегирања у овако стручно саветодавно тело, које би, ако би се узео систем делегирања, личило са својом хетерогеношћу на стари парламенат пре 6 јануара, била би велика грешка“.

Господо, да је било речи, или само једно слово набачено у одбору, у коме сам и ја радио, да би се могло моје мишљење за одвојени предлог сматрати настојањем за сепаратизмом, верујте ми, господо, да бих сместа био прихватио све што је одбор предлагао. Ја сам сарађивао до последњег параграфа у том одбору и морам лојално признати да је одбор прихватио све моје предлоге, да су сви ти предлози ишли на то да та законска предлога буде што јача. Да би се могло мени, евентуално, можда и нехотице, да би се могло и нехотице помишљати да ја држим какву струју сепаратизма, господо, ја то не могу да разумем. Ја сам био у Београду, — допустите господине председнице, овај мали дигрес, — био сам у Београду кад се бојкот против Београда проглашавао, ја сам држао јавна предавања, тако да се Београд чудно, да се налази Хрват који долази у Београд у оно доба проглашавања бојкота и застунао сам идеју не само јединствене државе, него и пуног народног јединства. За мене нема разлике између Србина и Хрвата (одобравање и буран аплауз) У Београду ја као Хрват налазим своју домовину, и у Београду исто тако као и у Загребу. (Одобравање и узвици: Живео!) Ја сам 1920 године био у

Уставотворној скупштини и кад је неко говорио о ампутацији казао сам: „Не, ни топовима нас нећете истерати из ове земље“ (аплауз).

То је било 1920 године, господо. А данас? Ја који сам сарађивао, могу рећи, јаким делом на остварењу Југославије, јер сам ја још 1920 године предложио да се тако зове, па сам тражио овакву организацију земље каква је данас, организацију по бановинама, да лакше концентришемо читаву снагу нашега народа, па кад се овако може помишљати да је овај мој предлог из сепаратистичких разлога поднесен, ја га повлачим и најављујем да ћу, уз неке предлоге, које ћу бити слободан да поднесем само стилстички, гласати за предлог већине одбора. (Пљескање.).

Поштрејседник Карло Ковачевић: Има реч г. Александар Додић.

Александар Додић: И ја, господо, мислим да би требало ово Привредно веће установити из чланова Сената и из чланова Народне скупштине. Ако се тако не би радило, онда би се државни буџет оптеретио новим издацима, јер ми имамо 306 посланика, скоро 100 сенатора и кад поред њих дођу још неких 60 људи ван Народног претставништва, као чланови овога Привредног већа, онда би то био велики терет за државну касу. Ја сам из тога разлога за то да се чланови овога Привредног већа претстављају из редова народних посланика и сенатора.

Даље, господо, што се тиче данашње привредне кризе која постоји у свима државама, а не само у нашој, ја о тој ствари имам своје мишљење. Ми смо пре рата имали Народне скупштине, које смо бирали на три до четири године, али ниједна од њих није могла да отслужи своју периоду за коју је изабрана. И тако није могла да да резултате, које би требало да да, јер је свака била распуштена пре него што је истекао рок законом одређен. Због тога су се чиниле многе грешке.

Што се тиче тога, господо, како и на који начин да се ова криза ублажи, могу рећи да ми када знамо, да држава не може доћи до зајма, којим би могла да се отклони ова несрећна криза, онда настаје за нас саме дужност да се сами побринемо да ову кризу лечимо и што пре отклонимо. Господо, кризе има и код земљорадника, и варошанина и у селу и свуда, па само још има да се створи криза код чиновника. Што се тиче чиновника и њихових плата, ја мислим да при решавању о томе треба бити врло обазрив. Има чиновника, којима би се могла плата у маломе редуцирати, али има и чиновника где те редукције не миже бити. Јер шта се може редуцирати једноме званичнику и једноме дневничару или једноме среском писару, који једва могу да живе од онога што од државе примају.

Ја ћу се дотаћи закона који је оптеретио нашег сељака дајбинама на ракију и вино. Тај закон код нас у предрадној Србији није постојао. То је закон који је постојао у Аустроугарској па је сада протегнут на крајеве и предрадне Србије, на нашу Шумадију. А ја мислим да се ни ми одавде из Србије, а ни браћа Хрвати који су се с нама ујединили, није се борили зато да се у нашој уједињеној отаџбини протежу закони старе Аустроугарске, којима се сељак оптерећује порезом на вино и ракију. Господо, има многе ствари које тиште нашега сељака. И наша је дужност да све невоље нашега сељака изнесемо овде у Скупштини, те изгледа, да ми овде непрестано кукамо на то тешко стање. Али, господо,

ми то чинимо зато што тражимо лека како да то тешко стање отклонимо и нашем сељаку помогнемо. Ја мислим да међу нама нема ни једнога, који неће бити за то, да са своје стране учинимо све, чиме се ова садања тешка криза може да отклони.

Господо, морам да се дотакнем и тога, како наш народ своје производе продаје у бесцење, продаје их буд зашто, док оно што мора да купи плаћа врло скупо. Ми морамо наћи пута и начина да у овом погледу, у погледу цена, изведемо једну равнотежу и на тај начин нашем сељаку олакшамо његово тешко стање.

Морам мало да се дотакнем и банака. Ви знате да су оне у нашој земљи направиле читав хаос. По нашим законима банке имају право да наплаћују интерес свега 12 од сто, а ви сви знате да су оне у појединим местима наплаћивале и по 30—40. Народ је наш, плаћајући тако велики интерес, исплатио до сада све своје дугове два до три пута, и зато ми треба да најмо начина да му у овом погледу помогнемо. Ја не тражим да ми сељаци у опште не платимо своје дугове. Ми морамо своје повериоце да обезбедимо и да им платимо, али морамо повести рачуна и о томе, да наш народ, због тих дугова, не пропадне. Ја мислим да би се за исплату ових дугова могао оставити један рок, на пример од 10 година, у коме би се банкама исплатила њихова потраживања, али без икаквог интереса. Оне би тај интерес могле сада да повуку јер су се, као што рекох, већ добро наплатиле.

Треба што хитније радити на томе да се донесе и закон о томе шта суде општине, шта градски, а шта првостепени судови. Ми имамо све те установе, које нас скупо стају, а нигде није јасно опредељено шта је чија надлежност. Често пута се праве и увиђаји, од стране ових судова, на лицу места, за што се плаћају велике дијурне.

Господо, мора се приступити и решавању пензионерског питања. Код тога питања ми имамо прави хаос. Имамо младе људе као пензионере, имамо људе који су били државни чиновници по годину и две дана па су добили пензију; имамо људе, који су били пензионисани са 300 динара пензије по ранијим законима, али који сада примају пензију и по читавих 3000 динара.

То ми морамо да регулишемо. Господо, народна снага је преоптерећена. Пад цена његових производа тражи да те цене дођу у склад, т.ј. да народ плаћа колико плаћати може. Не може се тражити да плати нешто што не може платити. На нама је, на Народној скупштини, да све друштвене класе ову беду подједнако поднесе. (Бурно одобравање).

Господо, и ако сам сељак, морам да признам да је данас у вароши тешко и занатлији и трговцу. Они су преоптерећени и порезима и дажбинама. Према томе у овој кризи и они тешко могу да одговарају својим обавезама. Господо народни посланици, бирањем Привредног већа морамо да потражимо лека и овој привредној кризи, јер до једног озбиљног државног зајма не можемо доћи, те изгледа да смо упућени само једни на друге. Ми морамо у тој кризи, која нас мори, да потражимо начина да све друштвене класе поднесе подједнако, тако, да у овој држави и наш господар живи сретно као и све друштвене класе, тако да се од Народне скупштине осете добри резултати.

Господо, морам мало да напоменем и о држави, о њеном јединству. Ја бих, господо, ту казао да има

извесних људи који у томе претерују. Има људи који су, тако рећи, почели да тргују са тим државним јединством. Господо, у овој држави што се тиче питања државног јединства, ту питања нема, нити се може то питање стављати на дневни ред. Овде се, господо, пред свима нама поставља криза на дневни ред. Што се тиче државе и њеног јединства, ја бих молио поједине људе да не праве неку трговину, јер ако у овој земљи буде добро Србину, онда ће бити и Хрвати, ако у овој земљи буде добро Словенцу, онда ће бити добро и Србину. Када им држава паметном политиком што мање оптерећења наметне, онда ће у овој земљи бити задовољан и Србин, Хрват и Словенац. Ако се тако не буде радило неће бити добро ни Словенцу, ни Србину, ни Хрвату. (Бурно одобравање). Изјављујем, да ћу гласати за предложени законски предлог.

Поштрејседник Карло Ковачевић: Реч има народни посланик г. Стјепан Максимовић.

Стјепан Максимовић: Господо народни посланици, после оволиког броја говорника веома је тешко говорити, јер су се сви дотакли свега што се могло рећи да је заиста врло тешко сад да говоримо онако, како смо раније мислили. Али, као народни посланик, дужан сам да и ја са своје стране изнесем своје мишљење у претресу законског предлога о оснивању Привредног већа.

Привредно веће, господо народни посланици, за нас је једна новина, јер се зна да у државном и народном животу није било ове институције која се сад уводи. Судећи по § 2 овога закона, види се, да је Привредном већу дата једна тако корисна улога, дата му је једна тако различна задаћа чега до сад у нас није било. Привредно веће, као што се види из овог поменутог параграфа, има, да, својим стручним знањем, фактичним радом, познавањем прилика у народу, даје савете Краљевској влади и Народној Претставници, како би се потпуно тачна слика имала наших привредних прилика у земљи и како би се на тај начин законски предлози претресли онако како то интереси народа и његове привреде захтевају.

Кад је, господо народни посланици, тако, онда ми, нарочито ми из народа и наш народни гро-сељак, има да поздравимо ову институцију са највећим одушевљењем. Јер, господо народни посланици, у овој страшној и великој депресији привредној, која притискује не само нашу земљу, него готово и читав свет, зна се, да је невољу осетила и много јача и много организованија класа, а камо ли да је није осетио наш највећи број, највећа наша народна снага, али зато најслабије организована и најнемоћнија у овој страшној борби, а то је сеоски народ.

Господо, излишно је говорити и трудити се да понављамо оно што су већ други износили, али морам ипак да истакнем и да кажем, да је у оваквом једном тешком моменту потребно да се, како то замишља и Краљевска влада, саслуша и чује савет Привредног већа, па да се према томе учини оно што треба учинити у оваквим временима. Ја мислим да у оваквој тешкој кризи, тој великој немани, јер сељак до данас није знао за реч криза, није лако наћи излаза.

По мом мишљењу излаз из кризе био би у два правца. Поред досадашње праксе и народног живота, специјално на селу, које данас живи у многим крајевима наше отаџбине оним старим животом, којим се живело пре 3—400 година, чији је рад и чија је култура на таквом нивоу заосталости, апсолутно је

немогућа ма каква утакмица на страним пијацама и тржиштима. Рад на селу захтева рационализацију уопште, а специјално рационализацију производње, а то ће рећи квалитета, како би се на тај начин постигло колико толико на страним пијацама успеха, да тако и ми дођемо са својим производима у иностранство и тиме пресечемо ову страшну заосталост, која нам сада темељито кочи сваки напредак.

С друге стране потребна је организација продаје производње. Наш народ данас више него икада осетио је потребу такве организације, јер и оно што има не може нигде да прода због хрђавог квалитета. Ми још немамо ни организацију за продају вишкова у народној привреди, да би се бар на тај начин могли колико толико бранити од ове силне и моћне немани — кризе.

Ја мислим, господо народни посланици, да ово Привредно веће, у које имају да уђу људи од знања, који ће својим стручним саветима указати на све оне ситне и крушне потребе, којима ће се користити при доношењу коначних одлука Краљевска влада и Народни Претставништво, има у данашње доба пуно разлога да постоји.

Да не говорим о досадашњем газдинству наше привреде, да не истичем све недаће, које се дешавају у нашој привреди, да не говорим о свим тешкоћама које су биле, него да споменем оне последице које су пред нама, да пређем на оно што је пред нама, на оне ствари о којима треба да се говори, да се то више не би дешавало. Ја зато мислим, господо, да је именовање чланова Привредног већа ипак најкрупнија ствар у овоме закону с обзиром на хитност послова и с обзиром на његову вредност, јер народ и наша привреда то захтевају.

Господо, сложено бих се можда са предлогом мањине да су организације и корпорације у нашој земљи заиста тако развијане, и да су заиста у свима крајевима заступљене, и да исте у целој земљи постоје, — онда би заиста било добро и најприродније да чланове Привредног већа делегирају корпорације које постоје. Али, кад знамо да имамо читаве крајеве у нашој земљи где нема ни једне привредне корпорације и организације, онда је тешко бити праведан да сви крајеви буду заступљени у Привредном већу, како то потребе захтевају. Због тога држим, господо, да је за сада, с обзиром на важност и хитност ових привредних питања, незгодно и неприродно да Краљевска влада именује чланове овог Привредног већа.

Пошто господу народне посланике нећу више да замарам и да понављам оно што су господа говорници већ ево читава два дана набрајали, ја завршавам да ћу гласати за овај законски предлог у начелу и појединостима. (Аплауз).

Поштрејседник Карло Ковачевић: Има реч г. Милош Драговић.

Милош Драговић: Господо народни посланици, дискусија о Привредном већу толико је била исцрпна да би било непотребно и незгодно више ма шта о томе говорити. С обзиром на подвојена мишљења, сматрам за потребно да са неколико речи прокоментаришем та два мишљења. Мишљење већине потпуно је правилно са тога разлога, што имамо овде да лечимо наш привредни живот до којег је довела привредна криза, на тај начин, што ће Влада именovati сараднике своје, који ће давати стручна мишљења, у којима ће бити заступљене све гране нашег привредног живота. То Привредно веће

нема силу да одлучује по појединим привредним питањима, него ће давати своја стручна мишљења, која ће бити објективна и онако како ће одговарати стварности и правој ситуацији нашег привредног живота. Дакле, господо, кад имамо и тако Веће, које објективно гледа на ствари, онда је лако Краљевској влади да решава таква питања. А ако би био систем делегирања, ја мислим да може доћи до хетерогености у одлучивању између Владе и самог Привредног већа. Ја мислим да је много практичније и много боље, за брзо решавање наше привредне кризе, да се усвоји овај предлог већине, јер је он оправдан и добар. Ми имамо један одвојени случај, одвојено мишљење појединаца, којима је пришао један потписник из већине у коме се тражи извесна формалност око састава тога Привредног већа. Наш уважени колега г. др. Анђелиновић у своме тражењу наступа, по моме мишљењу, искрено са жељом за што правилнији рад и боље резултате.

Прошлог г. Анђелиновића и његов рад безпрекорни су како у националном погледу тако и у политичком погледу. Али мора и сам г. Анђелиновић признати, да је он био маза свију Влада и свију режима, а поглавито режима од 6 јануара, и да својим поступцима наноси можда и нежељено извесне сметње угледу државе и Парламенту и да своје другове баца у запељак. Господо, један једини случај допустите ми да наведем и да видите како стране новине коментаришу наступ г. Анђелиновића. Дозволите ми да се послужим италијанским новинама „Ил Реџиме фашиста“ који у своме броју од 31 јануара ове године доноси под насловом: „Политичка ситуација у Југославији“ ово: „Југословенска скупштина је започела рад. Приликом именовања чланова скупштинског финансијског одбора дошло је до препирке, у којој су посланици изразили жаљење што Влада не води довољно рачуна о њиховим предлозима. Сем тога једна група посланика, међу којима је и бивши југословенски посланик у Бечу Др. Анђелиновић, поднела је Влади четири интерпелације. (Др. Анђелиновић: Хвала Вам што сте то објавили.). У првој се од Министра правде тражи, да укине цензуру, пошто у садашњем стању не само становништво него ни народни посланици не могу да прате унутрашње и спољне догађаје. У другој интерпелацији тражи се од Министраства унутрашњих дела информације и објашњења о разлозима и значењу студентских демонстрација, које су се у последње време десиле у Београду и Загребу. У трећој интерпелацији протествује се против житног монопола, а у четвртој тражи, да се врати слобода акције соколском гимнастичком друштву, које је под диктатуром постало државна установа. У образложењу мотивација парламентарна група упозорава Владу на опасности, које за државу и за народ могу да настану, ако би се продужило досадашњим управним методама“. Је ли су ли Народној скупштини господо, достављене ове интерпелације? Од куд су оне допрле у италијански лист „Ил Реџиме Фашиста“? (Д-р Аранђеловић: Сигурно сам плаћеник фашиста!). Ја вас не оптужујем директно, али мислим да се овим не доприноси конструктивном раду овога Парламента, него да пушта фразеологија игра главну улогу.

Поштрејседник Карло Ковачевић: Модим вас, г. посланиче, да се држите дневног реда, јер ово што говорите не спада у дневни ред.

Милош Драговић: Ја, господо, мислим, да после

заступљен и наш град Лесковац, те да се, господо, чује и његов глас, и спроведе она политика, коју је већ инаугурисала Краљевска влада, а коју је прихватила и одборска већина, и цела Народна скупштина.

То сам имао да кажем. (Бурно пљескање и одобравање).

Поштрејседник Карло Ковачевић: Има реч г. Сима Марјанац.

Сима Марјанац: Господо народни посланици, приликом ове привредне дискусије, као посланик претежно сељачког народа, поносне Босанске крајине, сматрам за дужност предложити вам следеће:

Народ Босанске Крајине неизмерно и непоколебиво је одан, вјеран и захвалан највећем и најглавнијем творцу ове државе Његовом Величанству Краљу Александру.

Он је такође захвалан Краљевској влади на њеној бризи и старању око државног и народног благостања па ће бити захвалан и Народној Претставници, ако и оно са своје стране учини све што је у његовој моћи, да се народу помогне у овој тешкој светској кризи, која и наш народ притиска.

Ту кризу нарочито осећају земљорадници, радници, ситни трговци мале занатлије и нижи чиновници, јер ни један од њих нема толико прихода од свога рада, да може себе и своју породицу прехранити.

То вам је, господо посланици, истина, која овим поменимим сталежима пада у толико теже на души, што својим очима гледају, гдје више и богатије народне класе и виши чиновници живе у изобиљу, па чак и сад одвајају вишак од својих прихода и трпају га у банке, да га тим истим тежацима, занатлијама, малим трговцима и нижим чиновницима дају на мјешце, под скупим интересима.

Ја писам какав говорник, да ово узвешам и замотавам у какве китњасте фразе, већ тежак који је непосредно из средине народне масе овамо дошао са огромним повјерењем од 80 од сто народних гласова, па вам ствари износим онакве какве су.

Зато предлажем Народној скупштини:

1) Да се што брже донесе закон о раздужењу сељака;

2) Да се одмах отвори рад на јавним радима, како би народ излучио на тим радовима бар онолико колико му је потребно, да не умре од глади;

3) Да се ове скупе и велике камате по банкама укину или сниже на подношљиву меру;

4) Да се нижим чиновницима повећају плате, на рачун редукације и смањења припадљивости виших чиновника;

5) Да се адвокатима смање тарифе њихових плата, јер су одређиване прије ове тешке кризе и

6) Да се судови нагнају, да парнице брже свршавају, јер њиховим одуговлачењем, странке губе много времена, надница, трошкова и у опште трпе велику штету, па је странци боље и изгубити парницу са мало дангуба и трошкова, него је добити после много мучења, дугог времена и великих трошкова, који му се после пресудом не могу накнадити.

То је, господо посланици, оно најужније што треба одмах учинити у низу других мјера, које нам Краљевска влада обећава предложити и које су такође добре и корисне, али које нису овако неодољиве и прешне као ове.

Изјављујем да ћу гласати за предлог већине.

Поштрејседник Карло Ковачевић: Има реч г. Министар трговине и индустрије.

Министар трговине и индустрије Др. Алберт Крамер: Господо народни посланици, дозволите ми да са неколико речи закључим ову врло интересантну и корисну дебату. Ја бих поштованом другу г. Тошићу на његову приметбу, да није требало одустати од хитности поступка, одговорно указујући на факт да је ипак било врло добро, па чак сматрам и врло потребно, што се нисмо задовољили једним поступком који не би дао могућности да о овом предмету говоре претставници свих крајева наше домовине и свих делова нашег народа, као и свих привредних грана. Ја мислим, господо, да се слажете са мном кад кажем да је ова дебата дала стварне резултате, који се потпуно поклапају са резултатима већања у скупштинском Одбору о овом предлогу. И ако је било различитих мишљења, нарочито у погледу техничког проблема о саставу Привредног већа, ипак чак и претставници радикалнје струје на крају су морали признати да начин постављања чланова како је од Краљевске владе предложен и од одборске већине усвојен има својих добрих и корисних страна.

Господин професор Др. Шурмин предложио је да се у сврху појачања ауторитета Привредног већа § 8 измени у толико, да чланове Привредног већа не поставља претседник Министарског савета по саслушању Министарског савета, него да их поставља указом Њ. В. Краљ на предлог претседника Владе, који опет има да саслуша Министарски савет. Ја мислим да је то добра идеја и видео сам да сте ви са симпатијом примили ову сугестију. Господин Шурмин је дао конкретан предлог и ја могу у име Краљевске владе да изјавим, да тај предлог усвајам.

Господо народни посланици, у тој дебати пало је неколико речи и о опште привредним питањима и проблемима. Ја сам нарочито захвалан господи која су тај проблем обрађивала у читавој његовој ширини. Гг. Живанчевић, Др. Стојадиновић и Др. Милан Поповић пред нас су поставили проблем данашње привредне и социјалне кризе и изнели своје погледе, који су нашу дискусију уздигли на један високи ниво. На другој страни, мора се признати, ми сви смо са захвалношћу саслушали оне приметбе узете из свакидашњег живота нашег народа, оне пријужбе које се јављају из свију крајева наше домовине о тешким привредним приликама и конкретне примере, који су били са стране наших другова из сељачког нашег света изнешени, а који ће бити Краљевској влади користан материјал код доношења даљих мера.

Од конкретних сугестија које су ту пале, сигурно је најинтересантнија та, да би требало ово Привредно веће да се прошири. Господин Др. Стојадиновић и г. Др. Милан Поповић мислили су, да треба претворити Привредно веће у једино тело са много опширницом компетенцијом, у Социјално веће, које се не би бавило само са чисто привредним питањима, него би могло да обухвати у својој компетенцији читав социјални па чак и културни проблем нашег народа. То је сигурно предлог, који је вредан размисљања, али, господо, а мислим, проширивање Привредног већа са досадашњом његовом компетенцијом за привредна и социјална питања у једино тело са тако опширном компетенцијом, која би обухватила проблем нашег народа као такав, ипак би била једна радња која досад није доста ни про-

штудирана и која би тражила да vratimo овај предлог поново у препараторни штадиј. Ја сма трам, да је оснивање Привредног већа једна врло важна и хитна ствар. Због тога не би било добро, да решење опет одложимо; предлог попуњавамо и проширујемо.

Господин Др. Димитријевић мисли, да би било корисно и добро, ако би Привредно веће имало своје седиште у Загребу. То је сигурно једна симпатична мисао, али ви ћете ми сви признати, да би Привредно веће у Загребу било отсечено од правог свога делокруга, од свога правог места. Јер оно има да буде при руци Народном Претставништву и Краљевској влади и било би веома непрактично, господо; ако би ми преместили то саветодавно тело изван Београда, лишити га личног додира с нама и ограничити се на кореспонденцију поштом и телеграфом. То је једна немогућа ствар и ја мислим да се предлог г. Димитријевића не би могао да оствари.

Господо, ова дебата је показала да смо сви једнодушни у томе да Привредно веће као саветодавно тело које има да послужи Краљевској влади и Народном Претставништву својим објективним мишљењима, својим објективним саветима, не може бити никаква сталешка организација, никаква, као што г. Исаковић рече, класна институција. Ми очекујемо од тога тела корисне сарадње, али не сматрамо да је потребно да из његове средине долазе пред нас предлози који немају већ унапред осигурано обележје објективности и сталешке непристрасности према питањима која обрађују. Ја мислим да би било погрешно ако би ми поред нашег законодавног тела, поред наше Народне скупштине и поред Сената, који третирају поједина питања и по струјама и по интересима нашег целокупног народа, кад би поред њих имали још једно тело које би надгласавањем давало мерило снага и интереса појединих грана наше привреде. Ми тражимо нешто сасвим друго. Ми хоћемо збор стручњака у којима имамо поверења, да његови савети заиста одговарају ономе принципу који је постављен у Краљевској Беседи и подвучен и у нашој Адреси, — принципу народне солидарности. Ја вас због тога, господо народни посланици, молим, да гласате за предлог какав је био предложен од стране већине скупштинског одбора, у уверењу, да ћете својим гласањем омогућити остварење једне важне и добре институције која ће бити од користи за наш законодавни рад, за рад Краљевске владе, и тиме од користи и за целесходно решавање привредних проблема и питања нашег народа и наше домовине.

(Живео! и пљескање.)

Поштрејседник Карло Ковачевић: Господо народни посланици, пошто је завршен претрес начелне дебате закона о Привредном већу, пристућићемо начелном гласању. Гласаће се поименично. Молим г. секретара да изврши прозивку. Гласаће се *за* и *против*. Ко је за гласаће *за*, а ко је против гласаће *против*.

Секретар др. Драгољуб Јевремовић прозива посланике да гласају и они су гласали овако:

Аврамовић Бранко — за
Ајић Анте — отсутан
Аксентијевић Александар — за
Алексић Коста — отсутан
Алиловић Шаћир — отсутан

Анђелиновић Гргур Будислав Др. — против
Анић Мића Др. — отсутан
Антонијевић Душан — отсутан
Антуновић Јосип — за
Аранђеловић Јован — за
Ауер Људевит Др. — за
Бабамовић Јордан — за
Баљић Салих — отсутан
Бањац Љубомир — за
Бараћ Бранко Др. — за
Барле Јанко — за
Батинић Јозо — отсутан
Бачић Стјепан Др. — за
Бенко Јосип — за
Бешировић Димитрије Р. — за
Богдановић Исо — за
Божкић Милан — отсутан
Борисављевић Страхиња — отсутан
Брунија Радослав — отсутан
Будишин Стеван — за
Буквић Александар — отсутан
Буновић Милан — за
Ваљавец Стјепан — отсутан
Варда Север — отсутан
Васиљевић Стеван Др. — за
Величковић Миладин — за
Вељковић Вељко — отсутан
Видаковић Витомир — за
Видић Јеша Др. — за
Видовић Богдан Др. — отсутан
Војиновић Јован В. — за
Вошњак Богумил Др. — за
Вујић Димитрије В. — отсутан
Вукићевић Богић Др. — за
Гавранчић Отон Др. — отсутан
Гавриловић Ото — за
Гајшек Карло — отсутан
Главички Божидар — за
Господиетић Фрањо — отсутан
Грајић Перо — за
Грба Милован Др. — за
Грбић Емилијан — отсутан
Грђић Васиљ — против
Грубановић Милан — за
Грубер Фрањо Др. — за
Давидовић Витомир — за
Даниловић Живко — отсутан
Деметровић Јурај — за
Дервинић Ђулага — отсутан
Димитријевић Мита — за
Димитријевић Хаџи-Тодор — за
Добровић Милан С. — отсутан
Добровољац Милан Ј. — за
Довезенски Јован С. — за
Додић Александар-Така — за
Дошен Мирко Др. — отсутан
Драговић Милош П. — за
Дрљача Бранко — отсутан
Дрмељ Алојзиј — за
Дубоковић Јурај — отсутан
Ђокић Ристо — за
Ђорђевић Владимир — за
Ђурић Михаило — за
Елеговић Иво Др. — за
Живановић Милан — за
Живанчевић Михаило — за
Живковић Негосим Др. — отсутан
Живковић Петар — за

- Живојиновић Душан М. — за
 Захарић Чедомир — за
 Зељковић Бошко — за
 Земљић Јакоб — за
 Ивандекић-Ивковић Мирко Др. — за
 Иванишевић Петар — за
 Иванчевић Душан — за
 Исаковић Миливоје Ђ. — за
 Исаковић Мито — за
 Јанковић Велизар Др. — за
 Јевремовић Драгољуб Др. — за
 Јевтић Животије — за
 Јевтић Милутин Ал. — за
 Јевтић Михаило Р. — отсутан
 Јевтић Радован — за
 Јелић Милутин — отсутан
 Јелчић Божа Ц. — за
 Јеремић Живојин — за
 Јеремић Тоде Др. — отсутан
 Јован Андрија — за
 Јовановић Александар — за
 Јовановић Ђока — за
 Јовановић Јова — за
 Јовичић Добросав — за
 Кадић Хусеин — отсутан
 Кајмаковић Омер — отсутан
 Каламатијевић Михаило Р. — за
 Кацкић Јовиша К. — отсутан
 Каткић Милош — за
 Каћански Стеван — за
 Кешелевић Никола Др. — отсутан
 Клинци Антон — за
 Кнежевић Ловро — отсутан
 Кнежевић Стјено Др. — за
 Ковач Анте Љ. — за
 Ковачевић Драгутин-Карло — за
 Кожуљ Марко Др. — отсутан
 Којић Драгутин Др. — за
 Роман Албин — за
 Костић Драгутин Др. — отсутан
 Костић Милорад Ј. Др. — за
 Краљевић Драган Др. — за
 Крамер Алберт Др. — за
 Крафт Стеван Др. — отсутан
 Крејчи Антон — за
 Крстановић Ристо — отсутан
 Кретић Владимир — за
 Кретић Милутин — за
 Кретић Михаило В. — за
 Кретић Симо — отсутан
 Кузмановић Лазар К. — за
 Кујунџић Андрија К. — за
 Кујунџић Богољуб К. — отсутан
 Кумануди Коста Др. — председава
 Куитаркић Анте Др. — отсутан
 Куњанић Јоахим — отсутан
 Куртовић Војко — за
 Куртовић Шукрија — отсутан
 Лазаревић Милован М. — за
 Лазаревић Тодор Др. — отсутан
 Лазаревић Теодосије К. — за
 Лазаревић Филипп С. Др. — отсутан
 Леушић Ђуро Др. — за
 Лисавац Младен Др. — за
 Лончаревић Иван Др. — за
 Лончар Станко — за
 Лукић Живан Др. — отсутан
 Макар Дако — за
 Максимовић Божидар — за
 Максимовић Стјепан — за
 Маланчец Владо Др. — за
 Мариновић Војислав Др. — отсутан
 Марјан Ђуро — за
 Марјанац Симо — за
 Маркић Фрањо — отсутан
 Марковић Миленко Др. — за
 Марковић Милорад П. — за
 Марковић Никола — за
 Марковић Петар К. — за
 Мастровић Анте Ф. — отсутан
 Матица Павао — отсутан
 Матић Ђока П. — за
 Мацековић Матија — отсутан
 Машкић Марко — за
 Метикош Милан Др. — за
 Мијкић Милан Ђ. — за
 Милетић Вјекослав Др. — отсутан
 Милетић Владислав — за
 Милошевић Гавро — за
 Милошевић Младен — отсутан
 Милутиновић Милишко Р. — за
 Милутиновић Милорад Ђ. — за
 Мисирлић Јован Т. — отсутан
 Митровић Јован Р. — за
 Михаиловић Илија П. — за
 Михајловић Светислав Др. — за
 Моћорић Иван — за
 Мравље Милан — за
 Мулалкић Мустафа А. — отсутан
 Најдорфер Мирко — отсутан
 Недељковић Урош П. — за
 Никић Никола Др. — за
 Никић Федор Др. — за
 Никодијевић Аранђел Д. — — отсутан
 Николић Бранко Др. — отсутан
 Нишковић Тришко — отсутан
 Нукић Петар Др. — за
 Њамцул Ранко Др. — за
 Обрадовић Алекса Ј. — за
 Остојић Ђуро Др. — за
 Павлич Алојзиј — за
 Палечек Иван Др. — за
 Парабуњски Ђорђе — за
 Паранос Шпиро — Ф. — за
 Пахеркић Фрањо — за
 Патриокић Љуба — за
 Перић Матеј Др. — за
 Перић Миливоје Ђ. — за
 Перић Нишко Др. — за
 Перко Драгутин В. — за
 Петковић Милан — за
 Петовар Ловро — за
 Петричић Живко Др. — за
 Петровић Марко — за
 Пешкић Милутин — за
 Пивко Људевит Др. — за
 Пиштелић Славко А. Др. — за
 Погачкић Виктор — отсутан
 Поповић Димитрије Он. — за
 Поповић Добривоје Гер. Др. — за
 Поповић Душан — отсутан
 Поповић Јефтимије — за
 Поповић Коста Др. — отсутан
 Поповић Милан В. — за
 Поповић Милан Др. — за
 Поповић Светислав Др. — за

Праљак Недељко — за
 Прека Никола — за
 Прекоршек Иван — за
 Принцип Јово — отсутан
 Прина Шиме Др. — за
 Пустослемшек Расто — за
 Пуцељ Иван Ј. — за
 Радивојевић Лазар Љ. — за
 Радић Иван — отсутан
 Радовић Саво Др. — за
 Радољин Милан — за
 Радонин Милан — за
 Рајић Тоша Др. — за
 Рако Јанко Др. — за
 Рапе Стане Др. — за
 Рорбахер Јулијан Др. — за
 Савић Аранђел — за
 Савић Сава В. — за
 Савковић Илија — за
 Санто Гавро Др. — за
 Сарачевић Раденко — за
 Секулић Милан Др. — отсутан
 Селић Јоца М. — за
 Селмановић Алија — отсутан
 Симић Милорад — отсутан
 Симовић Александар М. — за
 Смиљанић Тома Др. — за
 Сокић Милоје М. — за
 Соколовић Никола — отсутан
 Спасојевић Вукашин — за
 Спахић Владо — за
 Спидлер Вјекослав — отсутан
 Спичић Вјекослав — отсутан
 Српкић Милан Др. — за
 Стажић Јосип — за
 Стајковић Никола — за
 Станић Андра — за
 Станишић Владимир Др. — за
 Станојевић Драгомир М. — отсутан
 Станојевић Милутин — отсутан
 Стевановић Живојин Ар. — за
 Стевановић Милан — за
 Степанов Миливој — за
 Степановић Милан Р. — за
 Стефановић Игњат — отсутан
 Стијић Милан — за
 Стојадиновић Милослав Др. — за
 Стојковић Милан Ђ. Др. — отсутан
 Стошић Стаменко — за
 Стрезовић Крета — за
 Суботић Никола Др. — отсутан
 Тадић Глигорије Др. — за
 Теодоровић Војислав — за
 Толић Игњат М. Др. — за
 Томић Јакоб — за
 Тонић Тодор Р. — за
 Топаловић Милан — за
 Торомановић Хасан — отсутан
 Трбић Василије — за
 Трбојевић Урош Др. — за
 Трифуновић Љубиша — за
 Тркуља Станко — за
 Трпковић Ставра К. — за
 Ђирић Ђорђе — за
 Ђирић Стеван — за
 Ђуковић Милан — за
 Узуновић Никола — за
 Урек Иван — за

Урошевић Мирко Ил. — отсутан
 Урукало Сергеје — за
 Фиданчевић Тома Др. — отсутан
 Физир Виктор — за
 Фоторић Арса — за
 Хајдињак Антон — за
 Ханишек Лавослав Др. — за
 Хасанбеговић Авдо Др. — отсутан
 Хођера Светислав В. — за
 Хрибар Никола — за
 Христић Бора — отсутан
 Цемовић Филин — за
 Церер Антон — за
 Ципушевић Методије — за
 Чорбић Бранко — за
 Чохадић Хазим — отсутан
 Шарковић Тихомир — отсутан
 Шеатовић Ђуро Р. — отсутан
 Шега Фердо — отсутан
 Шелмић Драгић М. — за
 Шећеров Славко Др. — за
 Шибеник Станко Др. — отсутан
 Шиљеговић Владимир — отсутан
 Шифтар Стеван — за
 Шнајдар Фрањо — за
 Шуменковић Илија Др. — отсутан
 Шурмин Ђуро Др. — за

(После гласања.)

Претседник др. Коста Кумануди: Резултат гласања је овај. Гласало је свега 216 народних посланика, од којих 214 за а двојица *ipso iure*. Према томе овај законски предлог примљен је већином гласова у начелу. Прелазимо на претрес у појединостима. Нико од гг. народних посланика није се пријавио за реч. Само је г. др. Ђуро Шурмин поднео два амандмана у вези са §§ 7 и 8 овог законског предлога. Г. Министар трговине и индустрије изјавио је у име Владе да ове амандмане прима као своје. Како се по § 58 Закона о пословном реду, ако Скупштина не реши друкчије, сви амандмани предложени у току посебног претреса, узимају у решавање тек наредне седнице, ја питам Народну скупштину: да ли је сагласна с тим да се о овим амандманима решава на данашњој седници. (Гласови: Прима се.) Кад Народна скупштина ово прима, онда ће се о овим амандманима решавати на овој седници у току гласања код појединих параграфа.

Сад прелазимо на гласање. Гласаће се седењем и устајањем, по сваком параграфу посебно. Изволите чути законски предлог како гласи.

Извештај Бранко Аврамовић прочита § 1 по извештају одборске већине.

Претседник др. Коста Кумануди: Ко је од гг. народних посланика против овога параграфа, нека изволи устати. (Сви седе.) Објављујем да је § 1 примљен једногласно. Изволите чути § 2.

Извештај Бранко Аврамовић прочита § 2 по извештају одборске већине.

Претседник др. Коста Кумануди: Ко је од гг. народних посланика против овога параграфа, нека изволи устати. (Сви седе.) Објављујем да је § 2 примљен једногласно. Изволите чути § 3.

Извештај Бранко Аврамовић прочита § 3 по извештају одборске већине.

Претседник др. Коста Кумануди: Ко је од гг. народних посланика против овога параграфа, нека

изволи устати. (Сви седе.) Објављујем да је § 3 примљен једногласно. Изволите чути § 4.

Извешћилац Бранко Аврамовић прочита § 4 по извештају одборске већине.

Прејседник др. Коста Кумануди: Ко је од гг. народних посланика против овога параграфа, нека изволи устати. (Сви седе.) Објављујем да је § 4 примљен једногласно. Изволите чути § 5.

Извешћилац Бранко Аврамовић прочита § 5 по извештају одборске већине.

Прејседник др. Коста Кумануди: Ко је од гг. народних посланика против овога параграфа, нека изволи устати. (Сви седе.) Објављујем да је § 5 примљен једногласно. Изволите чути § 6.

Извешћилац Бранко Аврамовић прочита § 6 по извештају одборске већине.

Прејседник др. Коста Кумануди: Ко је од гг. народних посланика против овога параграфа, нека изволи устати. (Сви седе.) Објављујем да је § 6 примљен једногласно. Изволите чути § 7.

Извешћилац Бранко Аврамовић прочита § 7 по извештају одборске већине.

Прејседник др. Коста Кумануди: Код овога параграфа имамо амандман г. др. Шурмина, изволите га чути.

Извешћилац Бранко Аврамовић: Господин др. Шурмин предлаже да трећа реченица гласи у целости: „За службена путовања и за седнице Већа они примају нарочиту дневницу, коју буде одредио Министарски савет. Народни посланици и сенатори, као чланови Привредног већа за време заседања Сената односно Народне скупштине немају права на накнаде предвиђене у овом параграфу“.

Овај предлог примамо.

Прејседник др. Коста Кумануди: Стављам на гласање § 7 са овом допуном. Прима ли овако допуњен § 7 Народна скупштина? (Прима.) Објављујем да је § 7 једногласно примљен са овом допуном.

Изволите чути § 8.

Извешћилац Бранко Аврамовић прочита § 8 по предлогу одборске већине.

Прејседник др. Коста Кумануди: И код овога параграфа имамо амандман г. др. Шурмина. Изволите чути тај амандман.

Др. Ђуро Шурмин: У § 8 предлажем да став први гласи: „Чланове Привредног већа поставља Краљ на предлог Претседника Министарског савета по саслушању Министарског савета“.

У ставу 2 предлажем ову измену: „20 претставника трговине, индустрије, занатства, саобраћаја: железничког, поморског, речног и осталог (авијација, туризам), банкарства и рударства, 6 претставника радника и приватних намененика и 10 претставника јавних радника из привредне и социјалне области“.

У ставу 3 предлажем ову измену: „Претставници пољопривреде и тако даље постављају се из редова њихових стручних организација ако их има“.

Извешћилац Бранко Аврамовић: Према томе § 8 имао би допуњен овако да гласи:

„Чланове Привредног већа поставља Краљ на предлог Претседника Министарског савета, који ће претходно саслушати Министарски савет.“

Привредно веће састоји се од 60 чланова и исто толико заменика и то: од 24 претставника пољопривреде, задругарства и шумарства, од 16 претставника трговине, индустрије, занатства, саобраћаја: железничког, поморског, речног и осталог, бан-

карства и рударства, од 5 претставника радника и приватних намененика, и од 15 претставника јавних радника из области привредне и социјалне.

Претставници пољопривреде, задругарства, шумарства, трговине, индустрије, занатства, саобраћаја: железничког, поморског, речног и осталог, банкарства, рударства, јавних радника и приватних намененика постављају се из редова њихових стручних и сталениких организација у колико их има“.

Прејседник др. Коста Кумануди: Прима ли Народна скупштина овако како је предложен § 8? (Прима.) § 8 примљен је једногласно. Изволите чути § 9.

Извешћилац Бранко Аврамовић прочита § 9 по предлогу одборске већине.

Прејседник др. Коста Кумануди: Прима ли Народна скупштина § 9? Ко је против, нека устане. (Нико не устаје.) § 9 једногласно је примљен. Изволите чути § 10.

Извешћилац Бранко Аврамовић прочита § 10 по предлогу одборске већине.

Прејседник др. Коста Кумануди: Прима ли Народна скупштина § 10? Ко је против, нека устане. (Нико не устаје.) § 10 једногласно је примљен. Изволите чути § 11.

Извешћилац Бранко Аврамовић прочита § 11 по предлогу одборске већине.

Прејседник др. Коста Кумануди: Прима ли Народна скупштина § 11? Ко је против, нека устане. (Нико не устаје.) § 11 једногласно је примљен. Изволите чути § 12.

Извешћилац Бранко Аврамовић прочита § 12 по предлогу одборске већине.

Прејседник др. Коста Кумануди: Прима ли Народна скупштина § 12? Ко је против, нека устане. (Нико не устаје.) § 12 је примљен једногласно. Изволите чути § 13.

Извешћилац Бранко Аврамовић прочита § 13 по предлогу одборске већине.

Прејседник др. Коста Кумануди: Прима ли Народна скупштина § 13? Ко је против, нека устане. (Нико не устаје.) § 13 примљен је једногласно. Изволите чути § 14.

Извешћилац Бранко Аврамовић прочита § 14 по предлогу одборске већине.

Прејседник др. Коста Кумануди: Прима ли Народна скупштина § 14? Ко је против, нека устане. (Нико не устаје.) § 14 је примљен једногласно. Изволите чути § 15.

Извешћилац Бранко Аврамовић прочита § 15 по предлогу одборске већине.

Прејседник др. Коста Кумануди: Прима ли Народна скупштина § 15? Ко је против, нека устане. (Нико не устаје.) § 15 је примљен једногласно. Изволите чути § 16.

Извешћилац Бранко Аврамовић прочита § 16 по предлогу одборске већине.

Прејседник др. Коста Кумануди: Прима ли Народна скупштина § 16? Ко је против, нека устане. (Нико не устаје.) § 16 је примљен једногласно. Изволите чути § 17.

Извешћилац Бранко Аврамовић прочита § 17 по предлогу одборске већине.

Прејседник др. Коста Кумануди: Стављам на гласање § 17. Ко је против, нека изволи устати. (Нико не устаје.) Објављујем да је § 17 једногласно усвојен.

Извештачу Брашко Аврамовић прочита § 18 по предлогу одборске већине.

Председник Др. Коста Кумануди: Стављам на гласање § 18. Ко је против нека изволи устати. (Нико не устаје.) Објављујем да је § 18 једногласно усвојен.

Извештачу Брашко Аврамовић прочита § 19 по предлогу одборске већине.

Председник Др. Коста Кумануди: Стављам на гласање § 19. Ко је против нека изволи устати. (Нико не устаје.) Објављујем да је § 19 једногласно усвојен.

Извештачу Брашко Аврамовић прочита § 20. по предлогу одборске већине.

Председник Др. Коста Кумануди: Стављам на гласање § 20. Ко је против, нека изволи устати. (Нико не устаје.) Објављујем да је § 20 једногласно усвојен. Према томе овај законски предлог примљен је у појединостима и сад приступамо коначном гласању овог законског предлога у целини. Госнода народни посланици, који су за предлог гласање за, а који су против, гласање *против*. Молим г. секретара да изврши прозивку.

Секретар Анте Ковач прозива посланике да гласају и они су гласали овако:

Аврамовић Брашко — за
 Ађић Анте — отсутан
 Аксенијевић Александар — за
 Алексић Коста — отсутан
 Алиловић Шафир — отсутан
 Анђелиновић Гргур Будислав Др. — против
 Анић Мића Др. — отсутан
 Антонијевић Душај — отсутан
 Антуновић Јосип — за
 Аранђеловић Јован — за
 Ауер Људевит Др. — за
 Бабамовић Јордан — за
 Баљић Салих — отсутан
 Баџац Љубомир — за
 Бараћ Брашко Др. — за
 Барле Јанко — за
 Батинић Јозо — отсутан
 Бачић Стјепан Др. — за
 Бенко Јосип — за
 Бешировић Димитрије Р. — за
 Богдановић Исо — за
 Божић Милан — отсутан
 Борисављевић Страхинја — отсутан
 Брушија Радослав — отсутан
 Будишин Стеван — за
 Буквић Александар — за
 Буновић Милан — за
 Ваљавец Стјепан — отсутан
 Варда Север — отсутан
 Васиљевић Стеван Др. — за
 Величковић Миладин — за
 Вељковић Вељко — отсутан
 Видаковић Витомир — за
 Видић Јеша Др. — за
 Видовић Богдан Др. — отсутан
 Војиновић Јован В. — за
 Вошњак Богумил Др. — за
 Вујић Димитрије В. — отсутан
 Вукићевић Богић Др. — отсутан
 Гавранчић Отои Др. — отсутан
 Гавриловић Ото — за
 Гајшек Карло — отсутан

Главички Божидар — за
 Господетинић Фрањо — отсутан
 Грајић Перо — за
 Грба Милован Др. — за
 Грбић Емилијан — за
 Грђић Васиљ — отсутан
 Грубановић Милан — за
 Грубер Фрањо Др. — за
 Давидовић Витомир — за
 Даниловић Живко — отсутан
 Деметровић Јурај — за
 Дервинић Ђулага — отсутан
 Димитријевић Мита — отсутан
 Димитријевић Хаџи-Тодор — за
 Добровић Милан С. — отсутан
 Добровољац Милан Ј. — за
 Довезенски Јован С. — за
 Додић Александар-Така — отсутан
 Дошен Мирко Др. — за
 Драговић Милош П. — за
 Дрљача Брашко — отсутан
 Дрмељ Алојзиј — за
 Дубоковић Јурај — за
 Ђокић Ристо — за
 Ђорђевић Владимир — за
 Ђурић Михаило — за
 Елеговић Иво Др. — за
 Живановић Милан — за
 Живанчевић Михаило — за
 Живковић Негосим Др. — отсутан
 Живковић Петар Р. — за
 Живојиновић Душан М. — за
 Захарић Чедомир — за
 Зељковић Бошко — за
 Земљинић Јакоб — за
 Ивандекић-Ивковић Мирко Др. — за
 Иваншевић Петар — за
 Иванчевић Душан — за
 Исаковић Миливоје Ђ. — за
 Исаковић Мито — за
 Јанковић Велизар Др. — за
 Јевремовић Драгољуб Др. — за
 Јевтић Животије — за
 Јевтић Милутин Ал. — за
 Јевтић Михаило Р. — отсутан
 Јевтић Радован — за
 Јелић Милутин — отсутан
 Јеличић Божа Ц. — за
 Јеремић Живојин — за
 Јеремић Тоде Др. — отсутан
 Јован Андрија — за
 Јовановић Александар — отсутан
 Јовановић Ђока — за
 Јовановић Јова — за
 Јовичић Добросав — за
 Кадић Хусеин — отсутан
 Кајмаковић Омер — отсутан
 Каламатијевић Михаило Р. — за
 Кандић Јовиша К. — отсутан
 Катић Милош — за
 Каћански Стеван — за
 Кешљевић Никола Др. — отсутан
 Клицић Антон — за
 Кнежевић Ловро — отсутан
 Кнежевић Стјепан Др. — за
 Ковач Анте Љ. — за
 Ковачевић Драгутин — Карло — за
 Кожуљ Марко Др. — отсутан

Којић Драгутин Др. — за
 Коман Албин — за
 Костић Драгутин Др. — отсутан
 Костић Милорад Ј. Др. — за
 Краљевић Драган Др. — за
 Крамер Алберт Др. — за
 Крафт Стеван Др. — отсутан
 Крејчи Антон — за
 Крстановић Ристо — отсутан
 Крстић Владимир — за
 Крстић Милутин — за
 Крстић Михаило В. — за
 Крстић Симо — за
 Кузмановић Лазар К. — отсутан
 Кујунцић Андрија К. — за
 Кујунцић Богољуб К. — отсутан
 Кумануди Коста Др. (претседава)
 Кунтарин Анте Др. — отсутан
 Куњанин Јоахим — отсутан
 Куртовић Војко — за
 Куртовић Шукрија — отсутан
 Лазаревић Милован М. — за
 Лазаревић Тодор Др. — отсутан
 Лазаревић Теодосије К. — за
 Лазаревић Филип С. Др. — за
 Леушић Ђуро Др. — за
 Лисавац Младен Др. — за
 Лончаревић Иван — за
 Лончар Станко — за
 Лукић Живан Др. — отсутан
 Макар Дако — за
 Максимовић Божидар — за
 Максимовић Стјепан — за
 Маланчец Владо Др. — за
 Маринковић Војислав Др. — отсутан
 Марјан Ђуро — за
 Марјанац Симо — за
 Маркић Фрањо — отсутан
 Марковић Миленко Др. — за
 Марковић Милорад П. — за
 Марковић Никола — за
 Марковић Петар К. — за
 Мastroвић Анте Ф. — отсутан
 Матица Павао — отсутан
 Матић Ђока Н. — за
 Мацековић Матија — отсутан
 Машин Марко — за
 Метикош Милан Др. — за
 Мијић Милан Ђ. — за
 Милетић Вјекослав Др. — отсутан
 Милетић Владислав — за
 Милошевић Гавро — за
 Милошевић Младен П. — отсутан
 Милутиновић Миланко Р. — за
 Милутиновић Милорад Ђ. — за
 Мисирлић Јован Т. — за
 Митровић Јован Р. — за
 Михаиловић Илија П. — за
 Михајловић Светислав Др. — за
 Мохорић Иван — за
 Мравље Милан — за
 Муладић Мустафа А. — отсутан
 Најдорфер Мирко — отсутан
 Недељковић Урош П. — за
 Никић Никола Др. — за
 Никић Федор Др. — за
 Никодијевић Аранђел Д. — отсутан
 Николић Бранко Др. — отсутан

Нинковић Тришко — отсутан
 Нуић Петар Др. — за
 Њамцул Ранко Др. — за
 Обрадовић Алекса Ј. — за
 Остојић Ђуро Др. — за
 Павлич Алојзиј — за
 Палечек Иван Др. — за
 Парабуђски Ђорђе — за
 Паранос Шпиро Ф. — за
 Пахерник Фрањо — за
 Патриогић Љуба — за
 Перић Матеј Др. — за
 Перић Миливоје Ђ. — за
 Перић Нинко Др. — за
 Перко Драгутин В. — за
 Петковић Милан — за
 Петовар Ловро — за
 Петричић Живко Др. — за
 Петровић Марко — за
 Пешић Милутин — за
 Пивко Људевит Др. — за
 Пиштелић Славко А. Др. — за
 Погачник Виктор — отсутан
 Поповић Димитрије Он. — за
 Поповић Добривоје Гер. Др. — за
 Поповић Душан — отсутан
 Поповић Јефтимије — за
 Поповић Коста Др. — отсутан
 Поповић Милан В. — за
 Поповић Милан Др. — за
 Поповић Светислав Др. — за
 Прањак Недељко — за
 Прека Никола — за
 Прекоршек Иван — за
 Принцип Јово — за
 Прша Шиме Др. — за
 Пустослемшек Расто — за
 Пуцељ Иван Ј. — за
 Радивојевић Лазар Љ. — за
 Радић Иван — отсутан
 Радовић Саво Др. — за
 Радоњић Милан — за
 Радоњић Миљан — за
 Рајић Тоша Др. — за
 Рако Јанко Др. — за
 Рапе Стане Др. — за
 Рорбахер Јулијан Др. — за
 Савић Аранђел — за
 Савић Сава В. — за
 Савковић Илија — за
 Савто Гавро Др. — за
 Сарачевић Раденко — за
 Секулић Милан Др. — отсутан
 Селић Јоца М. — за
 Селмановић Алија — за
 Симић Милорад — отсутан
 Симовић Александар М. — за
 Смљанић Тома Др. — за
 Сокић Милоје М. — за
 Соколовић Никола — отсутан
 Спасовић Вукашин — за
 Спахић Владо — за
 Спиндлер Вјекослав — отсутан
 Спинчић Вјекослав — отсутан
 Сршкић Милан Др. — за
 Стажић Јосип — за
 Стајковић Никола — за
 Станић Андра — за

Станишић Владимир Др. — за
 Станојевић Драгомир М. — отсутан
 Станојевић Милутин — отсутан
 Стевановић Живојин Ар. — за
 Стевановић Милан — за
 Степанов Милвој — отсутан
 Степановић Милан Р. — за
 Стефановић Игњат — за
 Стијић Милан Др. — за
 Стојадиновић Милослав Др. — за
 Стојковић Милан Ђ. Др. — отсутан
 Стошић Стаменко — за
 Стрезовић Крста — за
 Суботић Никола Др. — отсутан
 Тадић Глигорије Др. — за
 Теодоровић Војислав — за
 Толић Игњат М. Др. — за
 Томић Јакоб — за
 Тонић Тодор Р. — за
 Топаловић Милан — за
 Торомановић Хасан — отсутан
 Трбић Василије — за
 Трбојевић Душан Др. — за
 Трифуновић Љубиша — за
 Тркуља Станко — за
 Триповић Ставра К. — за
 Ђирић Ђорђе — за
 Ђирић Стеван — за
 Ђуковић Милан — за
 Узуновић Никола — за
 Урек Иван — за
 Урошевић Мирко Ил. — отсутан
 Урукало Сергије — за
 Фиданчевић Тома Др. — отсутан
 Физир Виктор — за
 Фотирић Арса — за
 Хајдињак Антон — за
 Ханжек Лавослав Др. — за
 Хасанбеговић Авдо Др. — отсутан
 Хођера Светислав В. — за
 Хрибар Никола — за
 Христић Бора — отсутан
 Цемовић Филип — за
 Церер Антон — за
 Ципушевић Методије — за
 Чорбић Бранко — за
 Чохаџић Хазим — отсутан
 Шарковић Тихомир — отсутан
 Шеатовић Ђуро Р. — отсутан
 Шега Фердо — отсутан
 Шелмић Драгић М. — за
 Шећеров Славко Др. — за

Шибеник Станко Др. — за
 Шиљеговић Владимир — отсутан
 Шифтар Стеван — за
 Шнајдар Фрањо — за
 Шуменковић Илија Др. — отсутан
 Шурмин Ђуро Др. — за

Претседник Др. Коста Кумануди: Изволите чути резултат гласања. Гласало је 218 народних посланика, 217 за и један *проиш.*

Овај законски предлог примљен је већином гласова. По члану 64 Устава биће упућен Сенату на даљи рад.

Прелазимо на другу тачку дневног реда: Избор Одбора од 9 чланова за проучавање предлога народног посланика г. Игњата Стефановића и другога о измени и допуни Закона о пословном реду у Народној скупштини.

Поднета је само једна кандидатска листа и гласи овако:

Др. Нинко Перић, др. Ђуро Шурмин, Игњат Стефановић, Др. Живан Лукић, Ђорђе Ђирић, др. Богумил Вошњак, Милоје Сокић, др. Вјекослав Милетић, и Симо Марјанац.

Пошто је предложена само једна кандидатска листа гласа се акламацијом. Прима ли Народна скупштина ову листу? (Прима). Молим г.г. чланове овог Одбора да се сутра састану у 10 часова у мништарској соби.

Ако Народна скупштина пристаје, пошто је исцрпљен дневни ред, ја ћу овај састанак закључити. (Пристаје).

За наредну седницу предлажем овај дневни ред:

1) Претрес извештаја Одбора за проучавање законског предлога о средњим трговачким школама.

2) Претрес извештаја Одбора за проучавање законског предлога о поморској трговачкој академији;

3) Претрес извештаја Имунитетног одбора од 10 фебруара по захтевима г. Министра правде за продужење кривичног поступка противу народних посланика: Душана Живојиновића, др. Живана Лукића и Др. Анте Кунтарића, и

4) Претрес извештаја Верификационог одбора о мандату г. Ђорђа Бранковића за срез Оточац.

Предлажем да овај састанак одржимо у среду 17 фебруара у 9 часова пре подне. Прима ли Народна скупштина? (Прима).

Данашњи састанак закључујем.

Седница је закључена у 13 часова.

